

Küsimus: Kes koordineerib Ukraina sõjapõgenikega seonduvat? Kuidas põgenikud üle pea meie juurde jõuavad. Kes suunab ja koordineerib?

- Eesti-Läti piiril kehtib ajutiselt piirikontroll, et Ukraina sõjast põgenevate inimeste riiki sisenemine oleks sujuvam. Kontroll võib kaasa tuua väikese täiendava ajakulu. Ajutine piirikontroll kehtib kolmes Valga ja ühes Ikla piiripunktis
- Eestis on põgenike vastuvõtt korraldatud sotsiaalkindlustusameti ja politsei- ja piirivalveameti (PPA) kaudu. See algab Eesti-Läti piiril, kus info põgenikest üles tähendatakse. Inimesed, kes suunduvad sõprade-sugulaste juurde, liiguvad edasi sinna. Need, kellel sugulasi Eestis pole, suunatakse ühte neljast vastuvõtupunktist.
- Abipakkumisi inimestelt ja organisatsioonidelt, kes soovivad pakkuda abi Ukraina sõjapõgenikele, koordineerib MTÜ Eesti Pagulasabi, hoides sidet riigiasutustega. Eesti Pagulasabi koordineerib ka koostöös Eesti riigiga sõjapõgenike ära toomist Ukraina piirilt.
- Kogu ametlik info on avaldatud veebilehel <https://kriis.ee/julgeolekuolukord-euroopas>.

Küsimus: Kui meie küla on teada andnud, et on valmis vastu võtma ja majutama kohe max 40 põgenikku, siis mis saab edasi?

- Kui teie küla on teada andnud valmisolekust sõjapõgenikke vastu võtma ja neid majutada, siis te ei pea ise midagi hetkel edasi tegema vaid andke sellest märku oma kohalikule omavalitsusele.
- Esmajärjekorras majutuvad paljud sõjapõgenikud oma lähedaste ja tuttavate juurde, riik toetab abivajajaid ja rahvusvahelise kaitse taotlejaid. Majutuse puudumisel korraldab sisserännanute lühiajalise majutuse Sotsiaalkindlustusamet (ukraina@sotsiaalkindlustusamet.ee), koostööd tehakse ka kohaliku omavalitsusega, tagades majutuse, toitlustuse jm esmase abi andmise kindlas majutusasutuses.
- Sotsiaalkindlustusamet on neile inimestele, kel ei ole sugulasi ja lähedasi Eestis, kelle juurde majutatuda, valmistanud ette lühiajaliseks majutuseks erinevates Eesti piirkondades 44 majutuspartnerit, kellega on lepingud sõlmimisel. 3. märtsi seisuga on riik koostöös Tallinna linna kui vältimatu abi osutajaga majutanud esimesed inimesed. Täpne informatsioon majutuspartnerite kohta tuleb Sotsiaalkindlustusametilt hiljemalt 08.03.2022. Valitud majutusasutuses on abivajajatel võimalik riigi toel viibida kuni üks kuu.
- Neljas vastuvõtukeskuses või siis loodatavates infopunktides (otsustamisel) hakatakse lisaks esmasele põgenike vastuvõtule korraldama täiendavaid nõustamisteenuseid. Pakutakse tööalast nõustamist, riiklike ja KOV sotsiaalteenuste ja -toetuste, hariduse, lapsehoiu ja vajadusel psühholoogilist ja tervisealast tuge, et toetada nende tööle asumist ja iseseisvat toimetulekut. Sotsiaalministeerium koostöös SKA, Töötukassa, Terviseameti ja Haigekassaga hakkab kavandama nõustamisvõimekuse loomist ka maakonna tasandil.

Küsimus: Kust nad toidu saavad, kas teeme külakorda supiköögi. Köök on olemas ja saavad ise ka endale midagi teha, aga toiduained?

- Kuni ajutise rahvusvahelise kaitse saamiseni tuleb põgenikke kohelda nii, nagu koheldakse kõiki välismaalasi oma territooriumil ehk tagatakse vältimatu abi. Koheselt ajutise kaitse saamise järel rakenduvad põgenikele eestimaalastele sarnased võimalused. KOV toetuste ja teenuste süsteem. Siis on neil ka võimalik toiduabi saada.

Küsimus: Kas ja kuidas võime neile rakendust leida või pakkuda? Kas vabatahtlikult, tegevusena või peab hakkama ametlikult palka maksma?

- Ukrainast saabuvatele sõjapõgenikele töö pakkumiseks tuleb avaldada tööpakkumine ajutiste tööde vahendamise platvormil: [Töökohad ukrainlastele \(onlineexpo.com\)](https://www.tootukassa.ee). Tööpakkumisi saab avaldada eesti, inglise ja vene keeles. Keskkonna kasutamine on nii tööandjatele kui tööotsijatele tasuta.
- Samuti saate pöörduda Eesti Töötukassa poole. Tööandjad saavad ühendust võtta tööandjate konsultantidega neile sobivas piirkonnas, kontaktid on leitavad töötukassa kodulehel: www.tootukassa.ee.

- Tööle asumiseks hetkel kiireim viis registreerida lühiajaline töötamine PPA-s. Seda saab teha täna kehtiva mehhanismi alusel: töötada saab 365 päeva 455 päeva jooksul. Lühiajalisel töötamisel peab maksma töötajale Eesti keskmist palka. Lisaks saab lühiajalise töötamise raames teha hooajatööd, 270 päeva 365 päeva jooksul. Hooajatööd saab teha seitsmel tegevusalal, mis on nimetatud valitsuse korralduses - põllumajandus, metsandus, kalandus, toiduainete ja alkoholivaba joogi tootmine, toitlustus ja majutus. Hooajatöö keskmise palga nõuet ei ole, maksta tuleb vähemalt töötasu alammäära.

Küsimus: Kevad tuleb, kõik hakkavad endale köögivilja kasvatama, kas valla maad võiks jagada välja peenardeks ka ukrainlastele. Kas meil on aimu, kui kauaks abi vaja on?

- Igasugune abi Ukrainast teie kogukonda saabuvatele inimestele on abiks. Kui kauaks Ukrainast saabunud sõjapõgenikud Eestisse jäävad, ei ole võimalik täna öelda ja sõltub Euroopas toimuvatest sündmustest.

Küsimus: Arvestades, et põgenike seas on lapsi, siis kas samal ajal on valmis neid vastu võtma ka kohalikud lasteaiad ja koolid või jäävad põgenike lapsed esimese hooga oma vanemate juurde ja koolist eemale, et saaksid kohaneda kohalike oludega?

- Haridus- ja Teadusministeerium püüab kõigile Ukrainast tulevatele koolikohustusega lastele koostöös kohalike omavalitsustega tagada esimesel võimalusel koolikoha. Kui laps Eestisse saabub, saab lapsevanem teha kirjaliku avalduse koolile või koolipidajale.
- Lasteaiakoha taotlemiseks tuleb ühendust võtta kohaliku omavalitsusega, kes selgitab vastuvõtutingimusi ja annab ülevaate nõutavatest dokumentidest lähtudes valla- või linnavalitsuse poolt kehtestatud korrast.
- Lasteaiakoha taotlemine algab kirjaliku avalduse esitamisega lapsevanema poolt valitud lasteaeda või kohaliku omavalitsusele. Kui soovitud lasteaias on vaba koht, siis võetakse laps vastu.

Küsimus: Seega vaimus oleme valmis, aga küsimusi, mis on aja jooksul tekkinud, neid tuleb veel. Kes võiks olla vastaja?

- Jooksvaid küsimusi tuleb saata: ukraina@sotsiaalkindlustusamet.ee